

BIULETYN INFORMACYJNY
PTMTS

Z życia Towarzystwa

*Z radością pragniemy poinformować Czytelników, w że marcu
Członkowie naszego Towarzystwa*

- *Grzegorz Gasiak z Oddziału Opolskiego*
- *Aleksander Muc z Oddziału Krakowskiego*

*otrzymali z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nomi-
nacje profesorskie.*

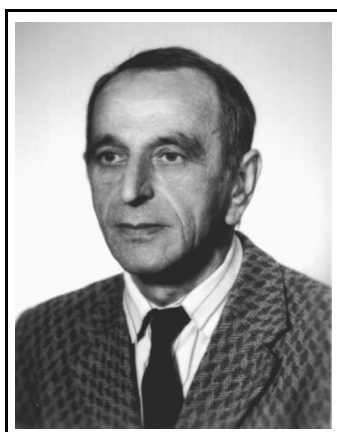
* * * * *

Komunikaty

W dniu 20 maja 2004 r. odbyło się w Warszawie Zebranie Plenarne Zarządu Głównego PTMTS, na którym omówiono aktualną sytuację Towarzystwa. W czasie obrad zatwierdzono regulamin Nagrody Naukowej im. Wacława Olszaka, który publikujemy w dalszej części Biuletynu.

* * * * *

**Profesor Waldemar Kobza — wspomnienie
(1940 – 2004)**

Profesor Waldemar Kobza, urodzony 9 marca 1940 roku w Toruniu, w dzieciństwie wraz z rodzicami przeniósł się do Łodzi, gdzie w 1958 roku ukończył Technikum Budowlane. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Łódzkiej, które ukończył w 1963 roku otrzymując dyplom magistra inżyniera. Bezpośrednio po studiach rozpoczął pracę na Politechnice Łódzkiej jako asystent w Katedrze Mechaniki Technicznej na Wydziale Włókienniczym (obecnie Inżynierii i Marketingu Tekstyliów). W 1968 roku zostaje adiunktem, zaś w roku 1976 awansuje na stanowisko docenta. Od 1999 roku do ostatnich chwil swojego życia pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Łódzkiej. Cały okres Jego pracy zawodowej był związany z Katedrą Mechaniki Technicznej. Odszedł nagle 23 marca 2004 roku, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pozostawiając w głębokim smutku Żonę, Córkę, Brata i liczne grono przyjaciół.

Pracę doktorską, poświęconą numerycznym metodom rozwiązania problemu dużych odkształceń anizotropowej nieliniowej membrany obronił Profesor Kobza w 1967 roku. Poruszane w niej zagadnienia, jak również zastosowane metody obliczeniowe, upoważniają do zaliczenia pracy doktorskiej jako jednej z pionierskich w rozwiniętej później i szeroko dzisiaj stosowanej do analizy pracy konstrukcji metodzie elementów skończonych. Przez następne osiem lat Profesor rozwijał twórczo badania nad teorią i zastosowaniem tej metody, co zaowocowało stworzeniem wersji, która może być uznana za prekursora powstałej znacznie później metody elementów brzegowych. Wymiernym wyrazem tych badań była rozprawa habilitacyjna *Teoria tworzenia elementów wielokątnych w problemie biharmonicznym*, na podstawie której w 1975 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. Po habilitacji Profesor powrócił do rozpoczętych wcześniej badań nad modelowaniem i analizą problemów istotnych dla włókiennictwa. Głównymi obszarami Jego badań stała się mechanika struktur dyskretnych, takich jak tkaniny, dzianiny i siatki, mechanika materiałów kompozy-

towych, dynamika liniowych wyrobów włókienniczych oraz miękkich osłon kuloodpornych. Rezultaty swoich badań Profesor przedstawiał w licznych publikacjach krajowych i zagranicznych oraz na konferencjach o zasięgu międzynarodowym. Swego rodzaju częściowym podsumowaniem prowadzonych prac stała się wydana w 2000 roku przez Komisję Włókiennictwa Oddziału Łódzkiego PAN monografia poświęcona modelowaniu zginania tekstylnych wyrobów kompozytowych. Prowadzone prace badawcze przyczyniły się również w bardzo dużej mierze do stworzenia na Wydziale Inżynierii i Marketingu Tekstyliów Politechniki Łódzkiej szkoły naukowej w zakresie mechaniki tekstyliów, której Profesor Waldemar Kobza był głównym twórcą. Na podstawie uzyskanego dorobku naukowego uzyskał w 2002 roku tytuł profesora nauk technicznych w wyniku postępowania przeprowadzonego na Wydziale Inżynierii i Marketingu Tekstyliów.

Poza działalnością naukową, równie bogata była działalność dydaktyczna Profesora. Był On autorem lub współautorem skryptów dydaktycznych oraz dydaktycznych programów komputerowych dla studentów. Dużą część swojego życia zawodowego poświęcił działalności organizacyjnej na rzecz społeczności akademickiej Politechniki Łódzkiej. Pełnił szereg funkcji na Wydziale Inżynierii i Marketingu Tekstyliów (dawniej Wydziale Włókienniczym), w tym Prodziekana w latach 1979-81 oraz 1990-96, oraz funkcje Dziekana Wydziału w latach 1996-2001. Był również Zastępcą Dyrektora Instytutu Maszyn i Urządzeń Włókienniczych w latach 1988-90 i 1992-98 oraz Kierownikiem Zakładu Mechaniki Technicznej tego Instytutu. Profesor Kobza działał również aktywnie w Polskim Towarzystwie Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej będąc Przewodniczącym Oddziału Łódzkiego Towarzystwa w latach 1980-84, a od roku 1986 do ostatnich chwil swojego życia był członkiem Komisji Rewizyjnej Oddziału Łódzkiego Towarzystwa.

W uznaniu zasług Profesor Waldemar Kobza został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1983), Honorową Odznaką miasta Łodzi (1988), Zasłużonym dla Politechniki Łódzkiej (1994) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1996).

Nagła śmierć w marcu 2004 roku wyrwała Profesora z kręgu aktywnej działalności naukowej i dydaktycznej na naszym Wydziale. Zostawił wiele rozpoczętych prac naukowych, zostawił swoich doktorantów, którym zawsze służył radą i pomocą w rozwiązywaniu problemów naukowych. Zostawił również swoich studentów, których zawsze traktował z pełną życzliwością i wyrozumiałością. Zostawił wreszcie swoich przyjaciół i kolegów z Katedry Mechaniki Technicznej, dla których miał zawsze czas na dyskusje naukowe i nienaukowe i którym chętnie służył radą i pomocą. Będzie nam Go brakowało, lecz świadomość, że patrzy na nas z góry i dalej stara nam się pomagać, będzie dla nas podporą na tym nie najłatwiejszym ze światów.

Niech na koniec będzie mi wolno na osobistą refleksję. Znałem Profesora Kobzę ponad 35 lat. Był nie tylko moim kolegą z pracy lecz również, a może przede wszystkim był przyjacielem na dobre i złe. Przyjacielem zarówno w obszarze nauki, z którym spędziłem wiele czasu na dyskusjach naukowych zawsze dla mnie stymulujących dzięki Jego wnikliwemu spojrzeniu na to co robił i czym się zajmował. Miał Profesor Kobza cechę, niestety dzisiaj rzadko spotykaną, zawsze rozwiązując problem naukowy stawiał sobie fundamentalne pytanie – dlaczego. I zawsze starał się, najczęściej

z sukcesem, na nie odpowiedzieć. Był również przyjacielem poza pracą. Razem planowaliśmy wyprawy wakacyjne, bawiła nas fotografia, a ostatnio turystyka rowerowa. Jego nagła śmierć pozostawiła pustkę trudną do wypełnienia, dlatego jest tak bolesna i trudna do zrozumienia.

Wierzę głęboko, że czas nie zatrze pamięci o Nim i bardzo długo będziemy mogli czerpać z doświadczeń, które były naszym udziałem podczas obcowania z Nim.

Krzysztof Dems

* * * * *

Regulamin Nagrody Naukowej im. Waława Olszaka

1. Nagroda przyznawana jest młodym pracownikom nauki raz w kadencji PTMTS za pracę (lub cykl prac), która stanowi poważny wkład w rozwój mechaniki teoretycznej lub stosowanej.
2. Praca autorska (lub cykl prac autorskich), będąca przedmiotem Nagrody, musi być opublikowana nie wcześniej niż w ciągu ostatnich trzech lat, wliczając rok przyznania Nagrody.
3. Nagroda ma charakter indywidualny.
4. Kandydat do Nagrody musi być członkiem PTMTS i w chwili opublikowania pracy nie posiadać stopnia naukowego doktora habilitowanego lub tytułu profesora (rozprawa habilitacyjna nie może być przedmiotem Nagrody).
5. Tryb zgłaszania i oceny wniosków:
 - kandydatów do Nagrody zgłaszają Zarządy Oddziałów PTMTS lub członkowie PTMTS z tytułem naukowym profesora,
 - wnioski o przyznanie Nagrody składane są do Komisji Nagrody im. Waława Olszaka powoływanej przez ZG PTMTS,
 - komisja, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych dziedzin mechaniki, podejmuje decyzję biorąc pod uwagę własną znajomość przedmiotu, ewentualnie opinie powołanych recenzentów,
 - w okresie kadencji przyznaje się jedną Nagrodę; komisja zostawia sobie prawo nieprzyznania Nagrody,
 - wyniki prac komisji ogłaszane są na Zjeździe Delegatów; laureatowi wręczany jest medal z podobizną profesora Waława Olszaka oraz dyplom.

6. Wniosek o przyznanie Nagrody powinien zawierać:

- imię i nazwisko kandydata,
- dane o kandydacie (stopień naukowy, miejsce pracy i zamieszkania),
- tytuł pracy i miejsce jej opublikowania (należy dołączyć egzemplarz pracy przedstawionej do Nagrody),
- opinię zgłaszającego Oddziału lub osoby wnioskodawcy,
- do zgłaszanej pracy można dołączyć dodatkowe materiały, np.:
 - kserokopie opinii wydawniczych,
 - kserokopie recenzji opublikowanych w czasopiśmie opiniujących,
 - wykaz prac zakwalifikowanych do druku, dotychczas niepublikowanych, a związanych tematycznie z pracami przedstawionymi do Nagrody.

* * * * *

Sprawozdanie z Konferencji Naukowej "Majówka Młodych Biomechaników 2004"

W dniach 7-9 maja 2004r. w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Politechniki Śląskiej "CIS" w Szczyrku odbyła się Konferencja Naukowa "Majówka Młodych Biomechaników 2004". Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Mechaniki Stosowanej Politechniki Śląskiej pod patronatem Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej oraz Polskiego Towarzystwa Biomechaniki.

Celem konferencji była integracja środowiska młodych naukowców, doktorów, doktorantów oraz studentów zajmujących się zagadnieniami związanymi z biomechaniką inżynierską. Swoje prace zgłosili przedstawiciele różnych ośrodków zajmujących się szeroko rozumianą biomechaniką.

W obradach wzięło udział 43 uczestników z kraju i zagranicy, wygłoszono 38 referatów obejmujących swoją tematyką następujące zagadnienia:

- biomechanika ogólna,
- biomechanika inżynierska,
- biomechanika sportu,
- biomechanika kliniczna i ortopedyczna,
- inżynieria biomateriałów,
- lokomocja,
- ergonomia.

Po uroczystym otwarciu konferencji 7 maja odbyła się sesja plenarna, na której swoje prace przedstawili profesorowie z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach oraz Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Pozostałe sesje odbyły się 8 maja, a zakończenie konferencji miało miejsce w niedzielę 9 maja. W jej trakcie zorganizowano 5 sesji plenarnych, w tym dwie, podczas których swoje prace przedstawiali studenci związani z biomechaniką. W ramach konferencji odbyła się prezentacja wielozadaniowego systemu badawczego do operacji mikrochirurgicznych HEDMED. Stanowisko to uzyskało trzecią nagrodę w II edycji konkursu "Mój pomysł na biznes" zorganizowanego przez JM Rektora Politechniki Śląskiej oraz Prezesa GZE SA.

Komitet Naukowy konferencji działał w składzie: Arkadiusz Mężyk, Eugeniusz Świtoński, Dagmara Tejszerska – przewodnicząca.

Różnorodność tematyki prezentowanych prac oraz kameralny charakter konferencji sprzyjały ożywionym i twórczym dyskusjom oraz pozwoliły na wymianę doświadczeń. Liczba uczestników i ich opinie świadczą o potrzebie organizacji tego typu spotkań. Organizatorzy zapraszają do wzięcia udziału w kolejnej konferencji.

Dzięki Górnos Śląskiemu Zakładowi Elektroenergetycznemu S.A. w Gliwicach, sponsorowi konferencji, zaprezentowane referaty zostały opublikowane w Zeszytach Naukowych Katedry Mechaniki Stosowanej nr 24/2004.

Dagmara Tejszerska

* * * * *

**Sprawozdanie z XI Ogólnopolskiej / II Międzynarodowej Konferencji
"Mechanika w Lotnictwie" ML-XI 2004
Kazimierz Dolny, 25-28 maja 2004**

Konferencja, odbywająca się tradycyjnie co dwa lata, została zorganizowana przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej przy współdziałaniu Instytutu Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej Politechniki Warszawskiej, Wydziału Mechatroniki Wojskowej Akademii Technicznej, Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie, Sekcji Lotniczej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, ETC-PZL Aerospace Industries Sp. z o.o. oraz Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia.

Konferencja ML-XI 2004 została objęta patronatem Polskich Linii Lotniczych LOT SA.

Patronat medialny sprawowała Oficyna Wydawnicza „MH” wydająca m.in. dwumiesięcznik naukowo-techniczny „NIT”. Tutaj ukazywały się informacje dotyczące ML-XI, a w numerze 3/2004 (5) krótka relacja z wieloma fotografiami,

Na konferencji przedstawiono wyniki prac 16 polskich i zagranicznych ośrodków naukowych, ogłoszono 38 referatów w następujących sesjach tematycznych:

- Aerodynamika obiektów latających
- Obładowanie samolotów – aerodynamika i dynamika
- Bezpieczeństwo lotów w stanach awaryjnych – procesy decyzyjne
- Dynamika środków bojowych
- Systemy sterowania obiektów latających
- Stany awaryjne - badania modelowe
- Ornitoptery i śmigłowce
- Zagadnienia konstrukcyjne i eksploatacyjne obiektów latających

Komitet Naukowy działał w składzie: Jerzy Maryniak (PW) – przewodniczący, Wojciech Blajer (PRad), Józef Gacek (WAT), Wiktor Gambin (PW), Jacek A. Goszczyński (Nafta Polska), Ryszard Jaxa-Małachowski (ULC), Zygmunt Kitowski (AMW), Tomasz Korza (MNiI), Ryszard Kostrow (WITU), Grzegorz Kowaleczko (WAT), Leszek Lorocho (ITWL), Aleksander Olejnik (WAT), Marek Orkisz (PRz), Krzysztof Sibilski (ITWL), Piotr Sierputowski (PW), Wiesław Sobieraj (WAT).

Kameralność konferencji sprzyjała wyjątkowo ożywionej i twórczej dyskusji. Nie bez znaczenia było również wyjątkowo urokliwe miejsce konferencji. Wszyscy uczestnicy podkreślali doskonałą organizację, miłą atmosferę i konieczność kontynuowania takich spotkań. Zapraszamy do udziału w następnej konferencji.

Dzięki sponsorom wkrótce zostaną opublikowane artykuły, które wpłynęły do Komitetu Naukowego i otrzymały pozytywną recenzję.

Jerzy Maryniak